

نشست تخصصی استقرار پیشگام خدمات سلامت روان و مراقبت اجتماعی

دو سوم بیماران مبتلا به اختلالات روان هیچ خدمتی دریافت نمی کنند

سلامت روان و بالا بودن شیوع بسیاری از اختلالات روانی، پوشش خدمات سلامت روان در کشور محدود است. شیوه ارجاع بیماران مشخص نیست و سطوح مختلف پیشگیری و نیز ارتقای سلامت روان به صورت جامع تعریف نشده‌اند. وی افزود: طرح حاضر که به منظور پاسخ به این کاستی‌ها به سفارش وزارت بهداشت تعریف شده و در موسسه ملی تحقیقات سلامت با همکاری سه دانشگاه علوم پزشکی کشور آذربایجان شرقی، خراسان رضوی و کرمان اجرا می‌شود از ویژگی‌های آن مشارکت بین بخشی است که زمینه فعالیت‌های مشترک

در پی اجرای طرح استقرار پیشگام خدمات سلامت روان و مراقبت اجتماعی در سه شهرستان اسکو، بردسیر و قوچان، موسسه ملی تحقیقات سلامت به منظور ارزیابی و بررسی چگونگی گسترش این طرح در کشور، نشست تخصصی را با خبرگان و نمایندگان سازمان‌های فعال در این زمینه برگزار کرد.

در این نشست که ۱۹ بهمن ۹۵ در سالن شورای دانشگاه برگزار شد، دکتر مجدزاده رییس موسسه ملی تحقیقات سلامت با اشاره به اهمیت سلامت روان تاکید کرد: با وجود اهمیت

اختلالات روان به‌ویژه افسردگی و اضطراب یک و نیم برابر افزایش داشته است.

دکتر حاجبی به ارزیابی میزان توجه سیستم‌ها به حوزه سلامت روان و تخصیص منابع مالی به این حوزه پرداخت و گفت: میانگین بودجه‌ای که در دنیا، از حوزه سلامت به سلامت روان اختصاص می‌یابد حدود ۳ درصد است. در کشور ما نیز این رقم حدود ۳ درصد و معادل میانگین جهانی است در حالی که کشورهای توسعه‌یافته بین ۱۰ تا ۱۵ درصد بودجه سلامت خود را به این امر اختصاص می‌دهند.

وی بایان اینکه هرآنچه در حوزه سلامت روان هزینه می‌شود در اصل سرمایه‌گذاری است افزود: سازمان بهداشت جهانی معتقد است سرمایه‌گذاری در حوزه سلامت روان به توسعه و رشد اقتصادی کشورها کمک می‌کند. در حقیقت سرمایه‌گذاری در حوزه سلامت روان، برای توسعه اقتصادی الزامی است و اگر دنیا در این زمینه سرمایه‌گذاری نکند جبران آن سخت است.

مدیرکل حوزه سلامت روان وزارت بهداشت، با اشاره به سیاست‌های کلی مقام معظم رهبری که به سلامت روان به‌عنوان یک مقوله اصلی و غیرقابل‌انکار توجه شده است افزود: بیماری‌های حوزه سلامت روان سهم قابل‌توجهی از

را در حوزه سلامت روان و سلامت اجتماعی فراهم می‌کند. دکتر مجدزاده با بیان اینکه علاوه بر تعریف محتوای خدمت، بایستی گستره خدمت و کیفیت آن نیز افزایش یابد افزود: موسسه ملی تحقیقات سلامت براساس وظیفه‌سازمانی خود باید تلاش کند شواهد علمی را برای سیاست‌گذاری سلامت کشور فراهم کند. شواهد بر اساس منابع علمی موجود، پژوهش و استفاده از نظرات خبرگان فراهم می‌شود. این جلسات می‌تواند علاوه بر حمایت‌طلبی به برخورداری از دانش خبرگان (که ممکن است نانوشته باشد) کمک می‌کند تا کارها بهتر انجام شود.

وی این نشست را به‌نوعی گفتمان سیاستی در حوزه سلامت روان دانست و افزود: گفتمان سیاستی محلی است برای تضارب ارا و رسیدن به‌اتفاق نظر، تا طرح به بهترین نحو اجرا و در سطح ملی گسترش یابد.

سپس دکتر احمد حاجبی مدیرکل حوزه سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد وزارت بهداشت، با اشاره به وضعیت سلامت روان و مشکلات حاصل از آن در دنیا گفت: براساس گزارش سازمان جهانی بهداشت در سال ۱۹۹۰، ۴۱۶ میلیون نفر مبتلا به افسردگی و اضطراب بودند که این رقم در سال ۲۰۱۳ به ۶۱۵ میلیون نفر افزایش یافته است.

وی افزود: این سیر صعودی نشان می‌دهد در این ۲۳ سال،

وزارت بهداشت از حدود دو سال پیش مراحل طراحی طرح استقرار پیشگام خدمات سلامت روان و مراقبت اجتماعی آغاز شد و در آن نتایج تحقیقات متعددی که طی دو دهه گذشته در کشور انجام شده بود مورد استفاده قرار گرفت.

دکتر دمازی، مشارکت بین بخشی ۱۳ سازمان و وزارت خانه را از دیگر ویژگی‌های این طرح برشمرد و با اشاره به پیشینه آن گفت: برای بهبود شاخص سلامت روان در کشور باید از توان دستگاه‌های دیگر استفاده کنیم.

در ادامه این نشست، پس از تشریح خدمات و اقدامات این طرح شامل سه بسته «خدمات سلامت روانی اجتماعی پایه»، «خدمات تخصصی در قالب مرکز سلامت روان جامعه نگر و بخش روان پزشکی بیمارستان عمومی» و بسته «اقدام جامعه» به ترتیب توسط دکتر احمد حاجبی، دکتر ونداد شریفی و دکتر بهزاد دمازی، اعضای نشست به بحث و تبادل نظر پرداختند.

وی با بیان اینکه در حال حاضر ۸ ماه از مدت زمان اجرای آزمایشی این طرح در سه شهرستان مورد نظر می‌گذرد افزود: قرار است در تابستان سال ۱۳۹۶ با دستیابی به پوشش حداکثری خدمات پیمایش بعد از مداخله در شهرستان‌های مذکور انجام شده و نتایج حاصل به منظور رفع نواقص طرح و تعمیم کشوری استفاده شود. ▲

بار بیماری‌های کشور را در سال ۲۰۱۰ به خود اختصاص می‌دهد و باید به آن توجه جدی شود.

دکتر حاجبی به میزان شیوع اختلالات روان در کشور اشاره کرد و گفت: براساس آخرین پیمایش سلامت روان کشور، ۱۲/۵ میلیون نفر از جمعیت بین ۱۵ تا ۶۴ سال به نوعی از اختلالات روان رنج می‌برند که از این تعداد بیش از ۴ میلیون نفر مبتلا به ناتوانی شدید و ۲۷۰ هزار نفر مبتلا به اختلالات سایکوز هستند.

وی افزود: طی یک سال قبل از اجرای این طرح، از این ۱۲/۵ میلیون نفر مبتلا به اختلالات روان، تنها ۴/۴ میلیون نفر خدمت دریافت کرده‌اند و دو سوم این بیماران از هیچ خدمتی بهره‌مند نشدند و ۲/۴ میلیون نفری هم که خدمت دریافت کردند از حداقل استانداردهای لازم برخوردار بوده است.

در ادامه، دکتر بهزاد دمازی، مدیر گروه مؤلفه‌های اجتماعی سلامت موسسه ملی تحقیقات سلامت و مدیر پروژه طرح پیشگام (پایلوت) به معرفی این طرح پرداخت و گفت: این پروژه در شهرستان اسکو، بردسیر و قوچان مورد و سه شهرستان شاهد به صورت پایلوت به اجرا درآمده است.

وی با اشاره به ویژگی‌های این طرح گفت: براساس سفارش

